

Lovec kmotrů: Jak supernovinář Jaroslav Kmenta rozplétal moc, korupci a podsvětí

Foto: Jaroslav Kmenta / volná licence

Sestřelil tehdejšího ministra dopravy Víta Bárta a přispěl k pádu Nečasovy vlády. Nebojí se postavit Babišovi, ani operovat v podsvětí, kde vládou kmotři a lidský život nemá valnou cenu. Jaroslava Kmentu znáte díky jeho traskavým článkům a knihám.

Kmotr Mrázek, Superguru Bárta, Svědek na zabití, Padrino Krejčíř či Babišovo Palermo - to jsou názvy některých z nich. A vždy se jedná o pěkně žhavý materiál. Jaroslav Kmenta se možná jako jediný u nás pouštěl do vyšetřování kauz, na které by si jiní netroufli ani pomyslet. Nebojí se, byť by mu mohlo jít o život. Výsledky jeho pátrání v mnoha případech navedly policii na správnou stopu, nebo uvedly do pohybu spravedlnost.

Špičkový hráč na poli investigativní žurnalistiky je pronikavě inteligentní, odvážný, extrémně pracovitý a nepodplatitelný. Během své novinářské kariéry si vybudoval takový respekt, renomé a důvěryhodnost, že se na něj obraceli lidé, aby mu naservírovali informace, které by nikomu jinému neposkytli.

Stalo se to například v případě Michaela Klimenta, o němž pojednává Kmentova kniha Svědek na zabití. Kliment byl součástí podsvětí a poradcem čečenské mafie, který po letech vstoupil do programu na ochranu svědků a pomohl policii objasnit mnohé z organizovaného zločinu. Stýkal se i se zavražděným kmotrem Františkem Mrázkem. Jenže pak Klimenta z programu z pochybného důvodu vyloučili a on se ocitl na dně. Zůstal sám, bez peněz a jediným jeho společníkem byl strach o život a alkohol. Proto se obrátil na pana Kmentu a odvyprávěl mu svůj příběh. Potřeboval to ze sebe dostat a také doufal, že když všechno zveřejní, spadne z něj terč lovné zvěře. Buď ho zabijou hned, anebo ho mafiáni nechají být. Byla to hra vabank. Jaroslav Kmenta si informace od Klimenta pečlivě ověřoval a mnohé sedělo, nebo zapadalo do mozaiky jednotlivých kauz.

Jaroslav Kmenta je supernovinář. Jednoho dne mu v redakci zazvonil telefon a ozval se mu Erwin van Haarlem, bývalý důstojník československé rozvědky a jeden z nejslavnějších českých špiónů, po jehož pravé totožnosti pátraly desítky novinářů z celého světa. Kmenta byl v šoku, Erwin van Haarlem se nikdy nikomu neohlásil. Nikdy nikomu neposkytl rozhovor a nesvěřil svá tajemství. Neudělal to ani v roce 1996, když po něm v Praze pátral britský novinář Nigel West. Když se pan Kmenta pana Haarlema zeptal, proč si vybral právě jeho, Erwin mu to vysvětlil: „Čtu vaše články a myslím, že víte, že svět není černobílý. Dokážete se rychle zorientovat v problému a máte dobré analýzy. Všiml jsem si, že když píšete o iráckém špiónovi, kterého vyhostili z Prahy, dokážete se s ním spojit a udělat interview. To nikdo jiný neudělal.“

Kmentův život se k investigativní novinářině napnul poté, co vstoupil do médií. Od roku 1993 dělal projekty, po nichž toužili ti nejlepší novináři. Tehdy se chytil velké věci v armádě a pátral, co ministerstvo obrany tajilo v době války v Perském zálivu v roce 1990. Zjistil, že československá protichemická jednotka naměřila ve válce chemické otravné látky sarin a yperit. Jenže americký Pentagon i československé ministerstvo to zprvu tajily. Až pod tíhou důkazů, které přinášel ve svých reportážích, vše prasklo. Což vedlo k dalšímu zjišťování, zda právě sarin a yperit nemohly způsobit vážné zdravotní problémy a nemoci válečných veteránů. Z toho vznikla jeho první velká kauza, po níž přijeli do Prahy experti Pentagonu a americký senátor Richard Shelby.

Když v roce 2013 Andrej Babiš převzal společnost Mafra, krom jiného vydávající MF Dnes, pan Kmenta mu vlepil do očí, že je kmotr, praskl za sebou dveřmi a z redakce nejčtenějšího listu v zemi po dlouhých letech odešel. Kmenta si nebere servítky a i s těmi největšími šajbami jedná nanejdvůřověji.

Asi nejvíce se mi líbila jeho kniha Superguru Bárta, která mi místy přišla jako fikční špiónážní román, přitom vše, co se v ní odehrává, se skutečně stalo, z čehož jsem byl docela na větvi, protože kauzu kolem Víta Bárty jsem v době jejího průběhu skoro nesledoval.

Hned v úvodu aféry „Bártagate“ se dozvídáme, že majitel bezpečnostní agentury ABL měl uplácet v korupčním skandálu společnosti Tesco, aby se vzápětí ukázalo, že to byla pouze lest na manažera Tesca, který si řekl o úplatek, a Bárta v ní posloužil jako volavka zajišťující důkazy. Schůzku, na které se hovořilo o uplácení, si nahrával a na základě toho pak manažera Tesca odstranili.

Jaroslav Kmenta pátrá dál a zjišťuje, že ABL špehuje politiky a sbírá na ně kompromitující materiály. V tomto mu pomohl (zpočátku anonymní) svědek, který mu poslal obálku s důkazními materiály. Kmenta strávil stovky

hodin jejich analyzováním, a zjistil, že jsou vesměs pravdivé. Postupně toho na ABL vyplouvá na povrch více a více. Kmenta se schází s Bártou v drahých hotelích a restauracích a klade mu nepříjemné otázky. Bárta znervózní. Cítí, že novinář kolem něj slídí a dost toho ví, což ohrožuje jeho plány na propojení byznysu s politikou. Pokouší se Kmentu získat na svou stranu (respektive zkorumpovat) funkci ve straně Věci veřejné, která se tehdy dostala do parlamentu. Jejím předsedou byl Radek John, exredaktor Novy. Ve skutečnosti ale tahá za nitky Bárta, který se ve straně rád obklopuje přitažlivými blondýnkami, což je součást stranického PR. Kmenta samozřejmě jeho nabídku odmítá.

V „Bártagate“ přehořívá a zjišťujeme, že na Praze 13 se dějí věci. Někdo tam zmlátil opozičního zastupitele, který vrtal do financování městské části a kritizoval rozdělování státních zakázek. Kmenta se zakousne do vyšetřování a odhaluje, že je do toho zapojena Bártova ABL. Propojení byznysu a komunální politiky byl ale teprve začátek, exministr dopravy Bárta vše kormidloval do nejvyšších pater státní správy a za tímto účelem vypracoval důmyslný firemní systém na získávání státních zakázek, v němž se počítalo se standardní korupcí ve výši „pouhých“ 10 procent, což bylo podle něj v našem prostředí s trochou nadsázky považováno za téměř „etické“. V hierarchii tohoto systému se Bárta nazýval superguruem. Dotáhnout své plány však již nestihl. Za krátký čas byl pod tíhou Kmentových důkazů a na nátlak veřejnosti i premiéra Nečase donucen rezignovat. V roce 2013 pak padla i celá Nečasova vláda, v čemž sehrála rozhodující roli vrchní ředitelka Sekce kabinetu předsedy vlády a milénka Petra Nečase Jana Nagyová, dnes Nečasová. Ta posléze strávila několik měsíců ve vyšetřovací vazbě.

Investigativa Jaroslava Kmenty je extrémně psychicky, fyzicky i časově náročná a nebezpečná a on už není ten nezdolný mladík, který jako válečný reportér nasazoval život v bývalé Jugoslávii, proto své aktivity v tomto směru poněkud omezil. Jeho závislost na kávě byla ve své době pověstná a rodinného života si příliš neužil.

V současnosti můžeme číst jeho „Kmentáře“ na Novinkách.cz a je také členem redakce magazínu Reportér. Věnuje se pochopitelně zejména korupci, organizovanému zločinu, politice a bezpečnostním tématům. Některé z jeho knižních bestsellerů byly zfilmovány.

Co z něj udělalo zřejmě nejlepšího novináře svého druhu v zemi? Jsou to zejména dvě věci: usilovná, pečlivá a tvrdá práce a také odvaha hraničící s absencí pudu sebezáchovy.

Když jsem Jaroslava Kmentu poprosil o verifikaci tohoto článku, navrhl mi, že bych v něm mohl zmínit jeho dlouhodobé úsilí při objasňování vraždy kmotra Františka Mrázka. V posledních textech v magazínu Reportér avizoval, že svůj dvacetiletý projekt letos uzavře a zveřejní. Dozvíme se konečně s určitostí, že se vražda Mrázka uskutečnila za asistence státu, na což pan Kmenta roky upozorňuje? Nechme se překvapit.

V pondělí tento elitní novinář oslaví 57. narozeniny. Všechno nejlepší, pane Kmento!

Zdroje:

Kmenta, Jaroslav: Superguru Bárta

Kmenta, Jaroslav: Svědek na zabití

Kmenta, Jaroslav: Český špión Erwin van Haarlem

https://cs.wikipedia.org/wiki/Jaroslav_Kmenta

<https://www.novinky.cz/autor/jaroslav-kmenta-529>

<https://reportermagazin.cz/autor/jaroslav-kmenta/>

<https://m.facebook.com/jaroslav.kmenta.1/>